

Lekce 10

Návrat a obnova

Slavný jeruzalémský chrám ležel v troskách, nádhera Jeruzaléma se proměnila ve spáleniště a Boží lid byl zajatcem v cizí zemi. Zde ale tento příběh našťastí nekončí!

Bůh vykonává svůj soud nade vším, co se chystá obnovit. A ačkoli soud, který přišel na Izraele, byl neodvratným následkem jejich hříchů, jednalo se pouze o určitý přípravný krok směrem k jejich obnově. Jeho úkolem bylo naučit Izraele novým věcem a pomoci mu v jeho rozvoji. A tohoto účelu bylo také dosaženo.

Setmdesát let babylónského zajetí se naplnilo a Bůh pokračoval v uskutečňování svého záměru s Izraelem; tak jak již dávno předtím zaslíbil, umožnil jim nyní vrátit se do jejich země. Jeho smlouva byla smlouvou věčnou. Byla to vzrušující doba nových počátků. Tehdejší zkušenost Božího lidu se pro nás stala lekcí naděje a povzbuzení, odhalující nám opravdovou cenu kázně i možnost obnovy.

Stejně jako Izraelci i my můžeme být Bohem voláni k tomu, abychom uskutečnili obnovu určitých oblastí našeho života a naší služby Pánu. A ačkoli za selháním musí následovat kázeňská výchova, pokání výrazně urychluje celý proces obnovy. Mějme to při našem dalším studiu na paměti, uvědomujice si nejen naši slabost, ale i Boží moc a sílu.

osnova lekce

Účel obnovy

Průběh obnovy

Poselství obnovitelům

Poslední varování lidu Božímu

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vysvětlit, proč Bůh umožnil svému lidu návrat do jejich země právě v tu dobu, kdy k tomu došlo, a ne někdy jindy.
- uvést fakta týkající se tří etap procesu obnovy.
- stručně charakterizovat hlavní poselství knih Ageus, Zacharjáš a Malachiáš.

studijní činnost

1. Podle pokynů si přečti knihy Ezdráš, Nehemjáš, Ageus, Zacharjáš a Malachiáš.
2. Prostuduj si rozvinutí lekce a zodpověz všechny studijní otázky; svoje odpovědi si zkontroluj. Nakonec si vypracuj osobní test a své odpovědi si porovnej s těmi, které jsou uvedeny na konci učebnice.
3. Znovu si projdi lekce 7–10. Vypracuj si Studijní zprávu za 3. část a otázkový list pak odešli svému instruktorovi ICI.

rozvinutí lekce

ÚČEL OBNOVY

Úkol 1. *Vysvětlí, proč bylo nutné, aby se Židé vrátili do Jeruzaléma.*

Bůh uzavřel s Abrahamem věčnou smlouvu týkající se jeho rodu a potomků. Totéž zaslíbení pak mnohem později opakoval Davidovi, a dokonce je rozšířil. Bůh si tedy nepřál, aby lid, kterému patřila uvedená zaslíbení, byl pohlcen pádem a porážkou království tohoto světa.

A skutečně, čas, kdy celý svět byl pod nadvládou východních velmocí, se nezadržitelně chýlil ke svému konci. Poslední východní velmocí byla říše perská. Ta však byla poražena makedonským králem Alexandrem Velikým. Makedonská říše se tak stala první skutečnou západní velmocí. *Kdyby byl židovský národ zůstal ve svém zajetí na východě, byl by zcela jistě nepřežil pád a rozklad východních velmocí.* Pak by byl rovněž nemohl ovlivnit celý svět způsobem, jakým se to pak stalo. Hospodin přivedl svůj lid zpět do jejich zemí v tu nejpříhodnější dobu.

Bůh postavil Izraele do středu celosvětového dění – přímo mezi staré a nové. Asýrie, Babylónie a Persie, tyto staré východní říše jedna za druhou zanikaly. Na západě se však začaly objevovat nové velmoci. Ochránění a zachování Božího lidu uprostřed všech těch válečných bouří, jež se tehdy přehnalý světem a zcela zničily východní velmoci, je jedním z největších zázraků v dějinách národů. Na jedné straně je to důkaz, že i ty nejmocnější národy podléhají úpadku a rozkladu, na druhé straně pak vidíme, že Boží záměry nikdy neztroskotají, a rovněž nemohou zahynout ti, které on chrání. V souladu s tím, co předpověděli proroci, známost Boha a jeho duchovního království je předurčena k tomu, aby naplnila celou zemi. My dnes se můžeme stát živým naplněním těchto proroctví.

1. Přečti si Jr 25,11 – 12; 29,10 a Da 9,1 – 19 a pak zodpověz následující otázky:

a Co Daniel četl?

b Co Daniel vyznával?

c Oč Daniel ve své modlitbě žádal?

2. Ve svém sešitě dvěma nebo třemi větami vysvětlí, proč bylo nutné, aby se Židé vrátili do Jeruzaléma.

PRŮBĚH OBNOVY

V roce 538 př. Kr. zvítězil nad Babylónií perský král Kýros. Kýros si již předtím podmanil několik východních království a nyní mu padl do rukou i Babylón, sídelní město celé říše. Ze starověkých záznamů se dovídáme, že tento panovník zcela zvrátil dosavadní politiku Asyřanů a Babylóňanů, a to především tím, že všem zajatcům na území celé říše dovolil, aby se vrátili do svých rodných zemí.

Byl to právě Kýros, kterého Bůh použil k tomu, aby se Boží lid mohl vrátit do své země a aby mohl začít proces obnovy. Tento král vydal edikt, který nejenže umožnil Židům návrat do vlasti, nýbrž bylo v něm pamatováno i na opětovné postavení chrámu. Pro Židy to muselo být něco velmi neobvyklého slyšet, jak nežidovský panovník prohlašuje, že Hospodin jej učinil vládcem celé země!

3. přečti si znění Kýrova ediktu zaznamenaného v Ezd 1,1 – 4 a pak ve svém sešitě zodpověz následující otázky:

- a Jakou odpovědnost pověřil Kýra podle jeho vlastních slov Hospodin?
- b Jakým způsobem měl podle králova rozkazu perský lid pomoci Židům vracějícím se do vlasti?

Uvedený edikt se stal hlavním mezníkem nového údobí – údobí obnovy a opětovného budování.

Tři vlny navrátilců

Úkol 2. *Urči popis jednotlivých vln židovských navrátilců, kteří se vrátili do Jeruzaléma, aby znovu vystavěli chrám i celé město.*

Proces návratu a obnovy zabírá v židovských dějinách časové rozmezí přibližně sta let. Začal za dnů perského krále Kýra a probíhal za vlády dalších perských králů. Během této doby se z Persie do

STANY, CHRÁMY A PALÁCE

Palestiny vydaly tři hlavní vlny navrátilců. Blíže nás o těchto událostech zpravují knihy Ezdráš a Nehemjáš.

Všimni si významných skutečností souvisejících s jednotlivými vlnami, jak je zachycuje následující tabulka. Po ní pak následuje obecná charakteristika zmíněných skupin navrátilců.

	1. vlna navrátilců (538 – 536 př. Kr.)	2. vlna navrátilců (458 – 457 př. Kr.)	3. vlna navrátilců (445 – 444 př. Kr.)
Biblický záznam	Ezd 1 – 6	Ezd 7 – 10	Neh 1 – 13
Perský král	Kýros	Artaxerxes	Artaxerxes
Židovský vůdce	Zerubábel a Jóšua	Ezdráš	Nehemjáš
Celkový počet	49 697 navrátilců	1 758 navrátilců	Vojenský doprovod
Události	Začátek stavby „druhého“ chrámu; obnovení obětní praxe a výročních slavností. Chrám dokončen v r. 516 př. Kr.	Oživení zájmu o zákon a bohoslužbu	Obnova a posvěcení městských hradeb; čtení z Božího zákona
Problémy	Úklady Samařanů	Manželství s ženami cizinkami	Úklady Sanbalatovy, Tóbijášovy a Gešemovy
Proroci	Ageus a Zacharjáš		
Časové rozpětí	1. etapa 20 let 536 – 516 př. Kr.	2. a 3. etapa	25 let 457 – 432 př. Kr.

4. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a** Městské hradby byly obnoveny po návratu třetí skupiny přesídlenců.
- b** Artaxerxes byl králem v době, kdy se do Jeruzaléma vydala první vlna navrátilců.
- c** Druhá vlna navrátilců byla početnější než vlna první.
- d** Tóbijáš lstivě usiloval zastavit zahájené dílo obnovy městských hradeb.

První vlna navrátilců; přečti si Ezd 1 – 6

Udaný počet těch, kteří se spolu se Zerubábelem navrátili do Jeruzaléma, má možná na mysli pouze hlavy jednotlivých rodů. Ve skutečnosti se tedy asi vrátil mnohem větší počet lidu. I přesto se však jednalo pouze o malé procento ve srovnání s množstvím Židů, kteří zůstali v zajetí. Mnozí z nich se tam totiž natrvalo usadili a těšili se značnému blahobytu. Nebyli zrovna dychtiví, aby se vrátili zpět do Palestiny a tam se pak podíleli na formování maličkého národa, neustále zápasícího o své přežití.

5. Přečti si Ezd 1,5. Co měli všichni tito navrátilci společného?

.....

Jejich cesta nebyla bez obtíží a vyžádala si přinejmenším čtyři měsíce. (Když se později vydal do Jeruzaléma Ezdráš, zabralo mu to podle Ezd 7,9 celé čtyři měsíce.) Po návratu lid započal se stavbou chrámu. Na původních základech zřídili oltář, obnovili u něj službu a pak položili základy chrámu (Ezd 3). Kamene bylo dostatek, avšak cedrové dříví bylo třeba dopravovat z Libanónu.

Lid Boží se při svém díle obnovy setkal se značným protivenstvím ze strany svých nepřátel; stavba chrámu byla dokonce na šestnáct let přerušena (Ezd 4). Během této doby Bůh povolal proroky Agea a Zacharjáše, aby skrze ně inspiroval lid k pokračování v započatém díle. Poselství těchto proroků se setkalo u Izraelců s kladnou odezvou, a tak chrám byl někdy kolem roku 516 př. Kr. dokončen a posvěcen (Ezd 5 – 6).

Druhá vlna navrátilců; přečti si Ezd 7 – 10

Ezdráš, písař, znalec Zákona a kněz v jedné osobě, vedl druhou skupinu Židů vracejících se z Babylóna do Jeruzaléma. Bylo to asi šedesát let po dostavění chrámu (Ezd 7). Přinesl s sebou list, který pro něj vydal král Artaxerxes. Král v něm nařídil všem vládním úředníkům v okolí Jeruzaléma, aby lidu Božímu poskytli svoji ochranu i materiální pomoc.

Ezdráš pocházel z rodu Áronova a tomu odpovídalo i jeho poslání, jež mělo především duchovní rozměr. Přivedl s sebou rovněž značný počet kněží. Po svém příchodu brzy odhalil mnoho děsivých zanedbání a zlořádů v životě a bohoslužbě jeruzalémského lidu. Podařilo se mu však uvést vše do pořádku, přičemž zavedl nemalý počet reforem. Následuje stručný náčrt událostí souvisejících s druhou vlnou navrátilců:

Pověření Ezdráše	Ezd 7 – 8,31
Příchod a obětování Hospodinu	Ezd 8,32 – 36
Reforma, pokání a náboženská obroda	Ezd 9 – 10

- 6.** Přečti si Ezd 9 – 10 a pak ve svém sešitě zodpověz následující otázky:
a V čem se hlavně projevila neposlušnost lidu vůči Hospodinu?
b Proč bylo toto přestoupení tak závažné?

Třetí vlna navrátilců; přečti si Neh 1 – 13

Nehemjáš je jednou z největších postav celé Bible. Jako číšník krále Artaxerxa zastával vysoké postavení u perského dvora. Díky své pozici měl i nemalý politický vliv. Když uslyšel o bídě judského lidu, žádal krále o svolení, aby se mohl vydat do Jeruzaléma a obnovit městské hradby. Král mu nejenom vyhověl, ale dokonce mu dal i vojenský doprovod. Nehemjášovo postavení spolu s jeho zbožnou povahou byly pro jeho židovské bratry nemalou posilou.

Za pouhých dvaapadesát dnů byly jeruzalémské hradby obnoveny, a to navzdory úkladům a nástrahám nepřátel Božího lidu. Po dokončení obnovy hradeb se Nehemjáš zaměřil na dosažení stability a zvýšení počtu jeruzalémského obyvatelstva (Neh 7,4 – 5; 11,1 – 2). Přiměl bohaté Izraelce, aby přestali utiskovat své nuznější bratry (Neh 5,10), a zavedl mnohé další reformy. Avšak jeho největším dosaženým úspěchem bylo, že jeho přičiněním došlo k (Neh 10,29 – 40). Následuje stručná osnova knihy Nehemjáš:

Nehemjášův příchod a dílo obnovy	Neh 1 – 7
Obnova bohoslužeb a zákona za Ezdráše	Neh 8 – 10
Seznamy jeruzalémského obyvatelstva	Neh 11,1 – 12,26
Posvěcení hradeb	Neh 12,27 – 13,31

7. Přečti si Neh 4 a 6. Ve svém sešitě uveď, jaká byla Nehemjášova reakce na jednotlivé snahy jeho nepřátel, kteří se pokoušeli zastavit celé dílo obnovy.

a Posměch (3,33 – 38)

b Plán tažení proti Jeruzalému (4,1 – 17)

c Sanbalat a Gešem posílají čtyřikrát se vzkazem (6,1 – 4)

d Pátý vzkaz od Sanbalata (6,5 – 9)

e Rada Šemajášova (6,10 – 14)

8. Co bylo podle Neh 6,15 – 7,1 hlavním výsledkem Nehemjášova snažení?

.....

9. Přiřaď jednotlivá tvrzení (levý sloupec) k příslušným skupinám navrátilců (pravý sloupec)

.... a Židé dokončili budování chrámu.	1) První vlna navrátilců
.... b Nehemjáš obdržel výhružné dopisy od nepřátel, kteří se snažili zastavit dílo obnovy.	2) Druhá vlna navrátilců
.... c Městské hradby byly zcela obnoveny a posvěceny.	3) Třetí vlna navrátilců
.... d Ezdráš přesvědčil všechny provinilce, že musejí propustit své pohanské manželky.	
.... e Perský král Kýros ve svém ediktu nařídil obnovu chrámu.	

POSELSTVÍ OBNOVITELŮM

Úkol 3. *Rozlišuj mezi poselstvím proroků Agea a Zacharjáše.*

Byli jme svědky toho, že úkol obnovy a duchovní obrody vyvolal nemalé protivenství. Vně Jeruzaléma bylo mnoho těch, kteří si nepřáli vidět pokračování Božího díla. Uvnitř zase byla spousta takových, co by se snadno dali odradit. Bůh však nezanechal během náročného díla obnovy svůj lid beze svého slova. Jak Ageus, tak Zacharjáš prorokovali právě v době budování „druhého“ chrámu. Jejich poselství měla pro tehdejší lid hluboký smysl, a navíc v sobě skrývala i podivuhodný pohled do budoucna.

Ageus

Bylo tomu už téměř deset let, co ustaly veškeré práce na stavbě chrámu, když se svým poselstvím vystoupil prorok Ageus, který napomenul lid za jeho nezáměr o Boží dům a vyzval je k pokračování ve stavbě. *Než budeš pokračovat, přečti si Ag 1 – 2.* Po ukončení této četby si ve vyhrazeném prostoru udělej kontrolní značku: ...

10. Znovu si projdi Ag 1,2 – 11 a pak zodpověz následující otázky:
a Čím se lid zabýval, namísto aby dokončil stavbu chrámu?

.....
b Jaký byl následek jejich jednání?
.....

Vzrušující zaslíbení, jež Bůh učinil ústy proroka Agea, vyburcovala lid k novému budovatelskému úsilí. Jejich odhodlání se však brzy vytratilo a Bůh jim musel poslat další slovo povzbuzení.

11. Přečti si Ag 2,1 – 8. Podle uvedeného proroctví Hospodin prohlásil, že

- a) sláva tohoto nového chrámu bude stejná jako prvního.
- b) sláva nového chrámu bude větší nežli prvního.
- c) tento dům bude naplněn poklady a bohatstvím národů.

Zacharjáš

Kniha Zacharjáš, ačkoli má pouhých čtrnáct kapitol, obsahuje proroctví, jež patří k těm nejdůležitějším v celém Starém zákoně. Další stavba chrámu, jež započala po naléhavém poselství proroka Agea, byla znovu přerušena. Právě v té době Zacharjáš obdržel sérii osmi vidění, která úzce souvisela s přerušením prací na obnově chrámu (Za 1–8). Kromě toho jeho poselství obsahovalo i četná a slavná zaslíbení týkající se budoucnosti (Za 9–14). *Než budeš pokračovat, přečti si Za 1–14.* Po ukončení této četby si ve vyhrazeném prostoru udelej kontrolní značku: ...

Zacharjáš obdržel oněch osm vidění dva měsíce po položení základního kamene ke stavbě chrámu. K důvodům, jež vedly k přerušení stavebních prací, patřilo následující:

1. *Pocit beznaděje a marnosti.* Židé si ve svých vlastních očích připadali bezvýznamní. Zdálo se jim, že dělají ve skutečnosti něco, co nemá opravdový význam. Hospodin však prohlásil, že on sám potěší Sijón a znovu si vyvolí Jeruzalém za místo svého přebývání (1,17).

2. *Následky hříchu a neposlušnosti.* Bůh Zacharjášovi ukázal, že ztrestá pronárody, jimž sice dovolil, aby se staly nástrojem jeho soudu, avšak ony si v této záležitosti počínaly svévolně (2,3–4).

3. *Vědomí odsouzení a viny.* Hospodin Zacharjášovi ve vidění ukázal velekněze Jóšua, jak je oblečen do špinavého šatu a jak proti němu vznáší obžalobu sám satan. Hospodin však satanovi udělil důtku, Jóšua byl na jeho příkaz vysvěcen ze špinavého šatu a bylo mu dáno slavnostní roucho a sám Hospodin se zavázal odklidit nepravost země v jediném dni (3,1–10).

4. *Pocit bezmocnosti.* Zacharjáš obdržel pro Zerubábel a ostatní lid slovo povzbuzení: „Ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin zástupů“ (Za 4,6).

Kromě již zmíněných vidění kniha obsahuje i některá další, jako je například vidění muže s měřícím provazcem (2,5–9). Toto vidění se týká doby, kdy bude Jeruzalém plně obydlen. K velmi důležitým proroctvím první části knihy patří proroctví o příchodu spravedlivého Výhonku, jehož předobrazem byl právě velekněz Jóšua (6,12–13).

Druhá část knihy (kapitoly 9 – 14) obsahuje další proroctví, týkající se Mesiáše a budoucnosti lidu Božího. Izrael bude pročištěn (13,1) a přijde i den, kdy celá země bude vzdávat chválu Hospodinu jako svému jedinému Králi (14,9).

12. Projdi si znovu Za 6,9 – 13. Co učiní muž nazývaný Výhonek?

.....

13. Zopakuj si předešlé shrnutí obsahu knih Ageus a Zacharjáš a pak přiřaď jednotlivé verše, popř. tvrzení (levý sloupec) k příslušné knize (pravý sloupec).

.... a „Je snad čas k tomu, abyste si bydleli v domech vykládaných dřevem, zatímco tento dům je v troskách?“	1) Ageus 2) Zacharjáš
.... b „Pohled, sňal jsem z tebe tvou nepravost a dal jsem tě obléci do slavnostního roucha.“	
.... c „V onen den vytryskne pro dům Davidův i pro obyvatele Jeruzaléma pramen k obmytí hříchu a nečistoty.“	
.... d „Bil jsem rzí, obilnou snětí a krupobitím vás i všechno dílo vašich rukou, a přece se nikdo z vás ke mně neobrátil, je výrok Hospodinův.“	
.... e Řadou osmi vidění se celému lidu dostalo slov povzbuzení.	

I my jsme často voláni, abychom obnovili v našem životě to, co nyní leží v troskách. Někdy je to například potřeba obnovení společných rodinných pobožností. Jindy jsme zase voláni k tomu, abychom našemu bratru nebo sestře v Pánu pomohli vrátit se do služby, která se dříve rozpadla. V takových případech jsou neocenitelné lekce, kterým se můžeme naučit z právě probíraných starozákonních knih.

14. Hovořil už s tebou Pán o nějakém díle obnovy, ve kterém máš mít i ty svůj díl? Pokud ano, zapiš si do svého poznámkového sešitu, co je třeba v dané věci udělat.

POSLEDNÍ VAROVÁNÍ LIDU BOŽÍMU

Úkol 4. *Rozpoznej tvrzení, která shrnují poselství knihy Malachiáš.*

Knize Malachiáš se někdy říká „malý Starý zákon“, poněvadž i přes svůj velmi omezený rozsah přináší mnohá hlavní starozákonní témata: Boží vyvolení Izraele, hřích a neposlušnost izraelského lidu, důležitost zachovávání Zákona, příchod dne Hospodinova. Je dosti pravděpodobné, že v době, kdy Malachiáš sepisoval své poselství, uplynula od návratu judských přesídlenců do Jeruzaléma již hezká řádka let. První nadšení už bylo dávno pryč; opět se dostavila náboženská vlažnost a uvolněnost mravů. *Než budeš pokračovat, přečti si Mal 1 – 4.* Po ukončení této četby si ve vyhrazeném prostoru udělej kontrolní značku: ...

15. Přečti si Mal 3,6 – 12. Národ byl stižen kletbou, poněvadž

- a) nepřinášel žádné desátky ani oběti pozdvihování.
- b) zanedbával bohoslužby v chrámu.
- c) nepřinášel úplné desátky a okrádal Hospodina na obětech pozdvihování.

Malachiáš promlouval jako reformátor, ale v jeho poselství nechybělo ani povzbuzení v podobě proroctví týkajících se budoucnosti. Prorokoval, že než nastane den Hospodinův, objeví se prorok Elijáš (Mal 3,1. 25). Přešla čtyři staletí, aniž by se uvedené proroctví naplnilo. Když ale nastal Boží čas, objevil se na scéně „prorok Elijáš“, aby připravil cestu pro Hospodinova Mesiáše, Ježíše Krista (Mt 11,10 a 14).

16. Podle Mal 3,19 – 21 je „dnem Hospodinovým“ míněna doba, kdy Bůh

- a) zničí všechny svévolníky (bezbožníky), spravedlivé však přivede k prameni života.
- b) opět pošle na zem proroka Elijáše.
- c) bude naposledy varovat všechny bezbožné.

17. Následující tvrzení se týkají poselství knihy Malachiáš. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a Bůh podle Malachiášova poselství nevyslychal modlitby svého lidu, poněvadž mu nepřinášeli žádné oběti.
- b Malachiášovo poselství obsahovalo hrozby a napomenutí kněžstvu a proroctví líčící konečnou zkázu všech bezbožníků (svévolníků).
- c Malachiášovými ústy vyjádřil Hospodin své rozhořčení nad zlořády při obětech a neúctou vůči jeho oltářům.
- d Poselství knihy Malachiáš se týkalo především zničení Jeruzaléma, jež mělo být Hospodinovým soudem za hříchy lidu.

Starý zákon za celá ta staletí neztratil pro nás nic ze svého hlubokého významu. Věřím, že tento kurs nemalou měrou přispěl k tomu, abys pochopil jeho poselství – poselství důvěry v živého Boha. On je stejný dnes, jako byl tehdy, když se procházel s Adamem a Evou v zahradě Edenu, když povolal Abrahama, když vztaženou rukou a mocnými divy vyvedl lid z egyptské poroby, když rozmlouval s Mojžíšem tváří v tvář, když inspiroval Davida k sepsání Žalmů, když hovořil ústy a životy svých služebníků a proroků. Při své četbě a při svém dalším studiu Starého zákona a dějin Božího lidu, o nichž nás tato kniha zpravuje, měj neustále na paměti:

To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků (1K 10,11).

osobní test

1. Bůh zachoval svůj lid a přivedl jej zpět do jejich země, poněvadž
  - a) Asýrie přestala být nejsilnější velmocí celé oblasti.
  - b) perský král Kýros Izraelcům ve svém ediktu nařídil, aby obnovili chrám.
  - c) Izrael vlastnil poselství, jež měl uslyšet celý svět.
  - d) svět se ocitl pod nadvládou východních velmocí.
2. Které z následujících tvrzení nejuvštějněji shrnuje tři etapy procesu obnovy?
  - a) Navzdory velikému protivenství zvenčí i značnému odrazování a celkové skleslosti zevnitř byl chrám znovu postaven a městské hradby obnoveny. Proces obnovy probíhal za vedení Zerubábela, Jóšuy, Ezdráše a Nehemjáše a vyžádal si přibližně sto let. Během té doby došlo k obnovení chrámových bohoslužeb i k celkovému oživení zájmu o Hospodinův zákon.
  - b) Spolu s vojenským doprovodem a dopisem od krále Artaxerxa se do Jeruzaléma vrátil Nehemjáš. Zorganizoval tamější lid a společnými silami se jim podařilo, navzdory posměchu ze strany svých nepřátel a jejich snahám zastavit celé dílo, obnovit městské hradby. Pak došlo k posvěcení hradeb a nato byl čten Boží zákon.
  - c) Za dnů krále Artaxerxa se do Jeruzaléma vrátil společně s tisícem sedmi sty padesáti osmi lidmi kněz Ezdráš. Když zjistil, že mnozí z navrátilců si vzali pohanské manželky, přinutil je, aby tyto ženy propustili. S jeho přispěním bylo odstraněno mnoho dalších neřádů. Pod jeho vedením došlo k obrodě bohoslužebné praxe.
3. Které z tvrzení uvedených v otázce 2 je popisem událostí souvisejících s *druhou* vlnou navrátilců?
  - a) Tvrzení a
  - b) Tvrzení b
  - c) Tvrzení c

4. Předpokládejme, že bys chtěl povzbudit skupinu věřících, aby navzdory veškerému protivenství pokračovali ve své službě Pánu. Která z následujících možností by ti posloužila jako nejvhodnější příklad?

- a) Ezdrášův požadavek propuštění pohanských manželek
- b) Zacharjášovo vidění muže s měřícím provazcem
- c) Náboženská obroda a celkové oživení zájmu o Hospodinův zákon za Ezdráše po návratu druhé skupiny přesídlenců.
- d) Nehemjášovy zkušenosti během obnovy jeruzalémských hradeb.

5. Přiřaď jednotlivá jména osob (pravý sloupec) k příslušné charakteristice (levý sloupec).

.... a Ve své knize zaznamenal události spojené s první a druhou vlnou navrátilců	1) Achašveroš
.... b Vydal první edikt dovolující Židům návrat do vlasti a stavbu chrámu	2) Kýros
.... c V jednom ze Zacharjášových vidění mu bylo dáno slavnostní roucho	3) Dareios I.
.... d Perský král, za jehož vlády se vrátila do Jeruzaléma třetí skupina přesídlenců	4) Ezdráš
.... e Oznamil lidu, že okrádají Hospodina na obětech pozdvihování a desátcích	5) Ageus
.... f Vedl práce na obnově jeruzalémských hradeb	6) Jóšua
.... g Napomenul lid za to, že zanedbával stavbu chrámu	7) Malachiáš
.... h Obdržel sérii osmi vidění, jež souvisela s dílem obnovy	8) Nehemjáš
.... i Prorokoval o příchodu „proroka Elijáše“	9) Zacharjáš
.... j Vedl první skupinu navrátilců	10) Zerubábel
.... k Perský král, který vládl před Achašverošem	

Nezapomeň si vypracovat Studijní zprávu za 3. část. Otázkový list opět odešli svému instruktorovi ICI.

odpovědi na studijní otázky

9. a 1) První vlna navrátilců.
 b 3) Třetí vlna navrátilců.
 c 3) Třetí vlna navrátilců.
 d 2) Druhá vlna navrátilců.
 e 1) První vlna navrátilců.
1. a Četl Jeremjášovo proroctví týkající se počtu let babylónského zajetí.
 b Vyznával hříchy svého lidu.
 c Prosil, aby jim Bůh pro své milosrdenství odpustil jejich hříchy a aby mohl být znovu postaven jeruzalémský chrám.
 (Tvoje odpovědi by se měly podobat shora uvedeným.)
10. a Lid pečoval o své vlastní domy a věci.
 b Bůh přivolal na celou zemi sucho, takže lid sklídl nepatrnou úrodu.
2. Bůh si přál, aby se zvěst o jeho království rozšířila do celého světa. Návrat do Jeruzaléma umožnil lidu Božímu uniknout rozkladu a zkáze, jež postihly říše, kde do té doby žili v zajetí. Hospodin tímto dodržel smlouvu, kterou předtím se svým lidem uzavřel, a zároveň nedal zaniknout zvěsti, kterou měl jednou uslyšet celý svět.
11. b) sláva nového chrámu bude větší nežli prvního.
 c) tento dům bude naplněn poklady a bohatstvím národů.
3. a Aby Hospodinu vybudoval v Jeruzalémě chrám.
 b Měli Židy podpořit stříbrem a zlatem, majetkem a dobytkem spolu s dobrovolnými oběťmi pro Hospodina.
12. Zbudoje chrám Hospodinův.
4. a Pravdivé.
 b Nepravdivé
 c Nepravdivé.
 d Pravdivé.
13. a 1) Ageus 1,4.
 b 2) Zacharjáš 3,4.
 c 2) Zacharjáš 13,1.
 d 1) Ageus 2,17.
 e 2) Zacharjáš 1,7 – 6,8.
5. Bůh probudil jejich ducha, aby se navrátili do Jeruzaléma a stavěli tam chrám Hospodinu.

14. Tvoje odpověď. Pamatuj na slova, která řekl Hospodin Zeru-
bábelovi. I ty můžeš úspěšně dovršit dílo obnovy!
6. a Mnozí si vzali za manželky ženy cizinky (pohanky).
b Poněvadž to Bůh zakázal, věda, že by to nakonec jeho lid svedlo
k modloslužbě a k následování ohavností pohanských proná-
rodů.
15. c) nepřinášel úplné desátky a okrádal Hospodina na obětech.
7. a Modlil se a pokračoval v díle obnovy.
b Vybídl lid, aby důvěřovali Hospodinu, a rozdál jim zbraně.
c Odmítl se s nimi sejít.
d Prohlásil je za lháře a pak se modlil k Hospodinu.
e Poznal, že Šemajáše nepošlal Hospodin a že jeho rada byla zlá.
Svým jednáním prokázal velikou důvěru v Hospodina, svého
Boha.
16. a) zničí všechny svévolníky (bezbožníky), spravedlivé však přivede
k prameni života.
8. Jeruzalémské hradby byly úplně dostavěny a byli také ustanoveni
vrátní, zpěváci a levité.
17. a Nepravdivé.
b Pravdivé.
c Pravdivé.
d Nepravdivé.